

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษานำเสนอผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบและกระบวนการทุจริตซื้อเสียงเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2551 ในการรับรู้ของประชาชน : กรณีศึกษาประชาชนในเขตตำบลตะกาดเจ้า อำเภอน้ำใหม่ จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. บริบทกรณีศึกษาชุมชนตำบลตะกาดเจ้า อำเภอน้ำใหม่ จังหวัดจันทบุรี
2. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บริบทของกรณีศึกษาชุมชนตำบลตะกาดเจ้า อำเภอน้ำใหม่ จังหวัดจันทบุรี

ตำบลตะกาดเจ้าเป็นชุมชนเก่าแก่ไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าก่อตั้งขึ้นเมื่อใด แต่มีผู้เล่าสืบต่อกันมาว่าบรรพบุรุษตั้งแต่สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ในสมัยรัชกาลที่ 3 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นช่วงที่ทรงโปรดเกล้าให้สร้างเมืองใหม่ที่ค่ายเนินวงรวมไปถึงการตั้งด่านตามปากน้ำต่าง ๆ ในพื้นที่ตำบลตะกาดเจ้าปัจจุบันเป็นที่ตั้งของด่านปากน้ำแหลมหนู ซึ่งตั้งในสมัยนั้น “ตะกาด” หมายถึง ที่ดินที่อยู่หลังหาดทรายทะเลแต่น้ำเริ่มซึมขึ้นไปถึงได้ สมัยก่อนบริเวณนี้เป็นที่สัญจรของคนทั่วไป ได้มีควาญช้างทำจ้าวตกไว้บริเวณนี้ ชาวบ้านจึงเรียกว่า “ตะกาดจ้าว” ต่อมาได้เพี้ยนเป็น “ตะกาดเจ้า” (องค์การบริหารส่วนตำบลตะกาดเจ้า. ออนไลน์. ม.ป.ป.)

ตำบลตะกาดเจ้ามีอาณาเขต ดังนี้

1. ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลท่าใหม่ (เทศบาลเมืองท่าใหม่) อำเภอน้ำใหม่ จังหวัดจันทบุรี
2. ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลบ่อพุ และตำบลสีพยา อำเภอน้ำใหม่ จังหวัดจันทบุรี
3. ทิศใต้ ติดต่อกับ ทะเลอ่าวไทย และตำบลบางกะไชย อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี
4. ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลคลองขุด และตำบลโขมง อำเภอน้ำใหม่ จังหวัดจันทบุรี

โดยทั่วไปของตำบลตะกาดเจ้า เป็นที่ราบสลับเนินเขาเตี้ย ๆ และที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล ระดับความสูงเฉลี่ย 4-5 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ภูมิประเทศลาดเอียงจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ บริเวณด้านใต้เป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล ชายหาดเป็นโคลนเลนไม่เหมาะในการเล่นน้ำทะเล พื้นที่บางแห่งเหมาะแก่การทำนาและการปลูกพืชได้บ้างเล็กน้อย บริเวณตอนเหนือของพื้นที่ส่วนใหญ่ทำการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ได้แก่ กุ้งกุลาดำ

กุ้งขาว หอย ปู ปลา บางพื้นที่โดยเฉพาะริมชายฝั่งทะเลไม่สามารถเพาะปลูกได้ เนื่องจากน้ำเค็ม ดินมีลักษณะเค็มเปรี้ยว มีป่าสงวนแห่งชาติป่าเลนคลองบางกะจะ และป่าสงวนแห่งชาติป่าเลน คลองกระเบน ที่ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์

ป่าชายเลนและแหล่งน้ำธรรมชาติ

มีพื้นที่ชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 4 กิโลเมตร บริเวณปากน้ำแฉกเหนือ ด้านทิศตะวันออก มีคลองท่าใหม่เชื่อมคลองปากน้ำแหลมสิงห์เพื่อออกสู่ทะเล ด้านทิศตะวันตกมีคลองท่าใหม่เชื่อม คลองปากน้ำแฉกเหนือเพื่อออกสู่ทะเล ป่าชายเลน ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติป่าเลนบางกะจะ จำนวน 390.625 ไร่ อุทยานแห่งชาติป่าอ่าวคลองกระเบน อ่าวแฉกเหนือ จำนวน 1,289.07 ไร่ ป่าชายเลน เฉลิมพระเกียรติ หมู่ 5 จำนวน 814 ไร่ ป่าชายเลนบริเวณพื้นที่ทิศเหนือหมู่ 5 เขตติดต่อกับตำบล ท่าใหม่ (ไม่ทราบจำนวนแน่ชัด) ป่าชายเลนบริเวณพื้นที่หมู่ 6 หมู่ 7 และหมู่ 10 (ไม่ทราบจำนวนแน่ ชัด) มีบ่อน้ำตื้น 243 แห่ง สระน้ำ 7 แห่ง และคลองธรรมชาติ 13 แห่ง

ตำบลตะกาดเจ้าเป็นชุมชนพื้นที่ชนบท ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ได้แก่ กุ้งกุลาดำ กุ้งขาว ปลาเก๋า ปลากะพง หอยนางรม เป็นต้น รวมถึงมีอาชีพ รับจ้างและหอยนางรม การทำประมงเรือเล็กและประมงพื้นบ้าน การทำการเกษตรเพาะปลูก ได้แก่ แก้วมังกร ขางพารา กก การทำนา นิยมตั้งบ้านเรือนอยู่กันเป็นกลุ่มก้อน (Clustered Settlement) โดยมีวัดเป็นศูนย์กลางและตั้งถิ่นฐานอยู่ตามริมเส้นทางคมนาคมสายหลัก (Linear Settlement) ได้แก่ ถนน จบ.6001 (ถนนสายสวัสดิชัย-แหลมสิงห์) ถนน จบ.3039 (ถนนสายหนองคัน-ตะกาดเจ้า) ถนน จบ.3031 (ถนนสายหนองคัน-ตะกาดเจ้า-ปากน้ำแฉกเหนือ) กลุ่มชุมชนที่ใหญ่ที่สุดของตำบลมี การรวมกลุ่มกันหลายหมู่บ้าน ในชุมชนเหล่านี้มีการบริการสาธารณสุขไปรษณีย์และสาธารณสุขการ ค่อนข้างทั่วถึง ประชาชนในพื้นที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด มีแหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่ คลอง ท่าใหม่ ซึ่งเชื่อมคลองปากน้ำแหลมสิงห์เพื่อออกสู่ทะเลเป็นแม่น้ำสายหลักไหลผ่านทางทิศตะวันออก และมีคลองท่าใหม่เชื่อมคลองปากน้ำแฉกเหนือเพื่อออกสู่ทะเลไหลผ่านทางทิศตะวันตก นอกจากนี้ ยังมีป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 98 ส่วนที่เหลือจะนับถือศาสนา คริสต์ มีวัดและสำนักสงฆ์ จำนวน 6 แห่ง คือ วัดชมพูศิริธรรม (วัดท่าไต้) วัดตะกาดเจ้า วัดหนองคัน วัดคลองตาสังข์ วัดแฉกเหนือ และสำนักสงฆ์ถนนมะกอก มีหอพระไตรปิฎกกลางน้ำที่เก่าแก่อยู่กลางน้ำ ในพื้นที่วัดตะกาดเจ้า และมีประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ คือ

1. ทำบุญกลางทุ่งหรือกลางบ้าน โดยเผาข้าวหลามในเดือน 3 แล้วนำไปทำบุญ
2. บวชนเณร ภาคฤดูร้อนในหมู่ที่ 8 บ้านคลองตาสังข์ เป็นประจำทุกปี

ตำบลตะกาดเจ้า ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตอำเภอท่าใหม่ อยู่ห่างจากตัวอำเภอท่าใหม่ไปทางทิศ ตะวันตกเฉียงใต้ ระยะทางประมาณ 6 กิโลเมตร และห่างจากตัวเมืองจันทบุรี ระยะทางประมาณ 18

กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 43.10 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 26,938 ไร่ ตำบลตะกาดเจ้าแบ่งการปกครองออกเป็น 10 หมู่บ้าน

ตาราง 2 การแบ่งการปกครองของตำบลตะกาดเจ้า อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อผู้นำชุมชน	ตำแหน่ง	ขนาดพื้นที่หมู่บ้าน (ตร.กม.)
1	บ้านตะกาดเจ้า	นายประมวญ มงคลสงวน	ผู้ใหญ่บ้าน	2.30
2	บ้านตะกาดเจ้า	นายมนัส เอ็นเจริญ	ผู้ใหญ่บ้าน	1.40
3	บ้านตะกาดเจ้า	นายแมน สุขสำราญ	ผู้ใหญ่บ้าน	2.50
4	บ้านหนองคัน	นายนกหวีด เพื่องประยูร	ผู้ใหญ่บ้าน	3.20
5	บ้านท่าไต้	นายวิสันต์ พิจาณ	กำนันตำบลตะกาดเจ้า	15.50
6	บ้านศรีอาวู	นายเดือน โชติสุวรรณ	ผู้ใหญ่บ้าน	3.50
7	บ้านถนนมะกอก	นายเสนาะ เกยไชย	ผู้ใหญ่บ้าน	3.70
8	บ้านคลองตาสังข์	นายชำนาญ แก้วพิทักษ์	ผู้ใหญ่บ้าน	3.50
9	บ้านปากน้ำแหมหนู	นายณรงค์ รื่นจิตต์	ผู้ใหญ่บ้าน	4.20
10	บ้านสามง่าม	นายมานิด นาคสุวรรณ	ผู้ใหญ่บ้าน	3.30

การปกครองในอดีตของชุมชนตะกาดเจ้าจะเป็นการช่วยเหลือพึ่งพากัน เวลาเกิดปัญหาจะมารวมตัวกันเพื่อแก้ปัญหานั้น ๆ เน้นการดูแลตัวเองเป็นหลักไม่มีนายบ้านมาควบคุมดูแล แต่ถ้าปัญหาส่วนใหญ่ที่ไม่สามารถแก้ไขกันเองได้นั้น ชาวบ้านจะพากันไปที่วัดเพื่อให้เจ้าอาวาสหรือพระช่วยแก้ปัญห และอีกแบบหนึ่ง คือ จะมีคนที่มีลักษณะเด่น ๆ เช่น จริ่งใจ นักเลงโบราณ ชื่อสัตย์ ชาวบ้านจึงยกให้เป็นคนคอยดูแลทุกข์สุขของคนในชุมชน

ต่อมามีการปกครองรูปแบบ “นายบ้าน” ซึ่งเป็นศูนย์กลางโดยยึดระบบเครือญาติเป็นส่วนใหญ่ ใครมีญาติมากมีที่ทางเยอะบวกกับความศรัทธาของชาวบ้านก็จะได้เป็นผู้นำหรือเป็นนายบ้าน มีบทบาทหน้าที่ให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ โดยชาวบ้านจะช่วยกันดูแลตนเองก่อน เมื่อมีปัญหาเดือดร้อนที่แก้ไขไม่ได้ก็จะให้นายบ้านคอยช่วยเหลือดูแลแก้ไข (วิสันต์ พิจาณ, สัมภาษณ์, 2556)

หลังจากนั้นเมื่อเริ่มมีพระราชบัญญัติการปกครองท้องถิ่น (พ.ศ. 2457) จึงมีการปรับเปลี่ยนมาเป็นการปกครองที่มีรูปแบบมากขึ้น คือ เริ่มมีขุนเป็นหัวหน้าในการปกครอง ต่อมาการปกครอง

ท้องถิ่นที่เริ่มเข้ามาในสมัยปี พ.ศ. 2489 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เริ่มมีบทบาทดูแลมากขึ้น เริ่มมีการแบ่งแยก แยกออกเป็นพรรคเป็นพวก เริ่มมีอิทธิพลเข้ามาในหมู่บ้าน จากการปกครองโดยขุนก็เปลี่ยนมาเป็น ระบบ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยมีการแบ่งพื้นที่ออกเป็น 10 หมู่บ้าน

เมื่อปี พ.ศ. 2540 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เริ่มก่อตั้งขึ้นและมีบทบาทในการปกครองมากขึ้น จากการทำงานใกล้ชิดประชาชนและดูแล ประชาชนในทุกด้าน ชาวบ้านจึงให้ความสำคัญรวมตัวเป็นกลุ่มก้อนให้ความร่วมมือกับองค์การ บริหารส่วนตำบลเป็นอย่างดี แต่ในปัจจุบันยังไม่มีการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนเพียงแต่ได้มีการ พุดคุยกันไว้บ้างแล้ว ถึงจะยังไม่มีการจัดตั้งก็ยังคงมีการใช้วัด โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล โรงเรียน และกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในการมีส่วนร่วมและขับเคลื่อนในการพัฒนาเพื่อความเป็นอยู่ ร่วมกัน (องค์การบริหารส่วนตำบลตะกาดเจ้า, ออนไลน์, ม.ป.ป.)

ตำบลตะกาดเจ้ามีโรงเรียนระดับประถมศึกษา (อนุบาล-ประถมศึกษา 6) จำนวน 3 แห่ง คือ โรงเรียนวัดตะกาดเจ้า โรงเรียนบ้านสังข์ทอง และโรงเรียนวัดเขมหนู โรงเรียนประถมศึกษา ขยายโอกาส จำนวน 1 แห่ง คือ โรงเรียนวัดหนองคัน (ใจ พิตยาการ) มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 1 แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลตะกาดเจ้า การศึกษานอกระบบโรงเรียนอำเภอท่าใหม่ ในเขตตำบลตะกาดเจ้า 1 แห่ง ตั้งอยู่ในบริเวณวัดหนองคัน ซึ่งเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน และประชาชน นักเรียนส่วนใหญ่เรียนระดับประถมศึกษาในพื้นที่ และนิยมไปเรียนต่อระดับ มัธยมศึกษาที่โรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองท่าใหม่ อำเภอท่าใหม่ และเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี อำเภอเมืองจันทบุรี

ชุมชนตำบลตะกาดเจ้ามีกิจการค้าและบริการส่วนใหญ่เป็นกิจการขนาดกลางและขนาดเล็ก ประเภทของใช้เบ็ดเตล็ดและของจำเป็นส่วนใหญ่ มีโรงแรม และรีสอร์ท จำนวน 5 แห่ง มีปั๊มน้ำมัน ขนาดเล็กจำนวน 4 แห่ง มีโรงสีจำนวน 2 แห่ง โรงงานแกะปู แกะหอย จำนวน 1 แห่ง โรงงาน พริกไทย จำนวน 1 แห่ง การประกอบอาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น กุ้งกุลาดำ ปลาเก๋า ปลากะพง เป็นต้น การประมง รับจ้างแกะหอยนางรม ทำนา และสวนยางพารา เพาะปลูก ได้บ้างบางส่วน พื้นที่การเกษตรทั้งหมด 3,347 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 12.42 (พื้นที่ในตำบลมี ทั้งหมด 26,938 ไร่) คราวเรือนเกษตรกรรมทั้งหมด 792 คราวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ 40 (จำนวน คราวเรือนทั้งหมด 1,988 คราวเรือน)

หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1. โรงแรมและรีสอร์ท จำนวน 5 แห่ง
2. ปั๊มน้ำมัน จำนวน 8 แห่ง
3. โรงสี จำนวน 2 แห่ง
4. โรงงานอุตสาหกรรมจำนวน 2 แห่ง

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
P	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
F	แทน	ค่าสถิติแจกแจง
MS	แทน	Mean Squares
SS	แทน	ค่า Sum of Squares
Df	แทน	ค่า Degree of Freedom
*	แทน	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจากการสำรวจแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตซื้อเสียงเลือกตั้งกำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน : กรณีศึกษาประชาชนในเขตอำเภอตะกาดเง้า อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีต่อการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตซื้อเสียงเลือกตั้ง
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน : กรณีศึกษาประชาชนในเขตตำบลตะกาดเง้า อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจากการสำรวจแบบสอบถาม

ตาราง 3 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ (n = 375)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	208	55.50
หญิง	167	44.50
รวม	375	100.00

จากตาราง 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 55.50 ส่วนเพศหญิง
คิดเป็นร้อยละ 44.50

ตาราง 4 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ (n = 375)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18 – 60 ปี	362	96.50
มากกว่า 60 ปี	13	3.50
รวม	375	100.00

จากตาราง 4 พบว่าพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างของคนในตำบลตะกาดเจ้าโดยใช้เกณฑ์อายุ 60 ปี กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดมีอายุ 18 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 96.50 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า 60 ปี หรือนิยามได้ว่าเป็นผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 3.50

ตาราง 5 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษา (n = 375)

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียน	13	3.50
ประถมศึกษา	145	38.70
มัธยมศึกษาตอนต้น	90	24.00
มัธยมศึกษาตอนปลาย	63	16.80
ปวช.	11	2.90
ปวส.	22	5.90
ปริญญาตรี	31	8.30
รวม	375	100.00

จากตาราง 5 พบว่าชนชั้นส่วนใหญ่ของคนในตำบลตะกาดเจ้าเป็นชนชั้นกลาง คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ปวช. และ ปวส. คิดเป็นร้อยละ 49.60 ในขณะที่เดียวกันก็จะมีชนชั้นฐานราก คือ ผู้ที่ไม่ได้เรียน และประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 42.20 แต่ถ้าพิจารณาชนชั้นสูง คือ ระดับปริญญาตรี จะมีแค่ร้อยละ 8.30

การที่คนในตำบลตะกาดเจ้าที่ศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีจำนวนน้อย เนื่องจากเมื่อศึกษาจบภาคบังคับแล้วในชุมชนมีงานรองรับ ไม่ว่าจะเป็น การทำนา ทำสวน ทำไร่ หรือ ทำประมง ทำให้ไม่สนใจที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี

ตาราง 6 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ (n = 375)

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ว่างงาน	16	4.30
เกษตรกร	114	30.40
รับจ้างทั่วไป	65	17.30
ธุรกิจส่วนตัว	90	24.00
ลูกจ้างราชการ/พนักงานเอกชน	43	11.50
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	16	4.30
อาชีพอิสระ	31	8.30
รวม	375	100.00

จากตาราง 6 เมื่อใช้เกณฑ์เรื่องอาชีพเป็นหลักจะพบว่า ชนชั้นส่วนใหญ่ของคนในตำบลตะกาดแก้วเป็นชนชั้นกลาง คือ เกษตรกร ลูกจ้างราชการ/พนักงานเอกชน และอาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 50.20 ในขณะที่เดียวกันก็จะมีชนชั้นสูง คือ ผู้ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว และ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 28.30 แต่ถ้าพิจารณาชนชั้นฐานราก คือรับจ้างทั่วไป และผู้ว่างงานจะมีเพียงร้อยละ 21.60

ตาราง 7 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (n = 375)

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
0 – 5,000 บาท	37	9.90
5,001 – 10,000 บาท	172	45.90
10,001 – 20,000 บาท	136	36.30
20,001 บาทขึ้นไป	30	8.00
รวม	375	100.00

จากตาราง 7 หากพิจารณาความเป็นชนชั้นทางด้านรายได้ของคนในตำบลตะกาดแก้วพบว่าเมื่อแบ่งเป็น ชนชั้นฐานราก ชนชั้นกลาง และชนชั้นสูง ชนชั้นฐานราก ได้แก่ รายได้ไม่เกิน

10,000 บาท คิดเป็น ร้อยละ 55.80 ในขณะที่ชนชั้นกลาง ได้แก่ รายได้ไม่เกิน 20,000 บาท คิดเป็น ร้อยละ 36.30 แต่ชนชั้นสูง ได้แก่ รายได้เกิน 20,000 บาทขึ้นไป มีเพียง ร้อยละ 8.00

เมื่อพิจารณาความเป็นชนชั้นทั้งด้านการศึกษา อาชีพ และรายได้ จากตาราง 4-6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างคนในตำบลตะกาดเง้า ส่วนใหญ่จะเป็นชนชั้นกลาง รองลงมา คือ ชนชั้นฐานราก และชนชั้นสูง เป็นส่วนน้อย

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตซื้อเสียงเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน : กรณีศึกษาประชาชนในเขตตำบลตะกาดเง้า อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน (n = 375)

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. การทุจริตในการรณรงค์หาเสียง	2.58	0.99	การรับรู้ในระดับปานกลาง	1
2. การทุจริตในการซื้อ ขายเสียง	2.45	0.95	การรับรู้ในระดับน้อย	2
3. การทุจริตในการลงคะแนนเสียง	1.89	0.62	การรับรู้ในระดับน้อย	3
รวม	2.30	0.85	การรับรู้ในระดับน้อย	

จากตาราง 8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตตำบลตะกาดเง้า มีการรับรู้และรู้จักรูปแบบและกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้านในระดับน้อยโดยภาพรวม ($\bar{X} = 2.30$) และเมื่อพิจารณาในรายด้าน ซึ่งมีอยู่ 3 ด้าน ก็จะพบว่าการทุจริตในการรณรงค์หาเสียง มีการรับรู้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.58$) ส่วนการทุจริตในการซื้อ ขายเสียง ($\bar{X} = 2.45$) และการทุจริตในการลงคะแนนเสียง ($\bar{X} = 1.89$) มีการรับรู้ในระดับน้อย

การที่กลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตตำบลตะกาดเง้ามีการรับรู้และรู้จักรูปแบบกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้านในการรณรงค์หาเสียงมากกว่าการซื้อ ขายเสียง และการลงคะแนนเสียง เนื่องจากการรณรงค์หาเสียงเป็นกิจกรรมที่ค่อนข้างเปิดเผยเป็นวงกว้างในที่สาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นการทำบุญกับวัดหรือการให้ทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียน

ถ้าเปรียบเทียบกับกรทุจริตในการซื้อ ขายเสียง และการลงคะแนนเสียง ซึ่งจะเป็นการกระทำเฉพาะกลุ่มหรือเป็นความลับเป็นเรื่องวงในไม่เป็นที่เปิดเผยให้คนนอกได้รับรู้ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้และรู้จักรูปแบบและกระบวนการทุจริตในทั้ง 2 ด้านอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านการทุจริตในการรณรงค์หาเสียง (n = 375)

ประเด็น	$\bar{x}$	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. การให้ทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียนเพื่อหวังคะแนนเสียงผู้ปกครอง	2.44	0.89	การรับรู้ในระดับน้อย	8
2. การทำบุญกับวัดเพื่อหวังคะแนนเสียงกับชาวบ้าน	2.53	0.91	การรับรู้ในระดับปานกลาง	7
3. การทำโครงการพัฒนาเพื่อแลกคะแนนเสียง	2.32	0.92	การรับรู้ในระดับน้อย	9
4. การทำโครงการจัดอบรมเพื่อหวังคะแนนเสียง	2.27	0.87	การรับรู้ในระดับน้อย	10
5. การจัดแข่งขันกีฬาเพื่อหวังคะแนนเสียง	2.87	1.16	การรับรู้ในระดับปานกลาง	4
6. การจัดเลี้ยงเพื่อหาคะแนนเสียง	3.10	1.22	การรับรู้ในระดับปานกลาง	3
7. การเปิดบัญชีที่ร้านค้าเพื่อบริการฟรีแก่ชาวบ้าน	2.08	0.78	การรับรู้ในระดับน้อย	12
8. การแจกเงินรายบุคคลเพื่อซื้อเสียง	3.30	1.25	การรับรู้ในระดับปานกลาง	1
9. การแจกเงินซื้อเสียงทั้งครอบครัว	3.18	1.20	การรับรู้ในระดับปานกลาง	2
10. การแจกสิ่งของรายบุคคล	2.79	1.11	การรับรู้ในระดับปานกลาง	5
11. การแจกสิ่งของแก่ครอบครัว	2.63	1.01	การรับรู้ในระดับปานกลาง	6
12. การขายสินค้าแก่ชาวบ้านในราคาถูก	2.21	0.85	การรับรู้ในระดับน้อย	11
13. การแจกวัสดุให้นำไปสร้างสาธารณะประโยชน์	1.93	0.71	การรับรู้ในระดับน้อย	13
รวม	2.58	0.99	การรับรู้ในระดับปานกลาง	

จากตาราง 9 พบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตตำบลตะกาดเจ้า มีการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านการทุจริตในการรณรงค์หาเสียง ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.58$) ถ้าพิจารณาเป็นรายประเด็นโดยแบ่งเป็นระดับปานกลาง และระดับน้อย ระดับปานกลาง มี 7 ประเด็น เรียงลำดับดังนี้

1. ประเด็นการแจกเงินรายบุคคลเพื่อซื้อเสียง ($\bar{x} = 3.30$)
2. การแจกเงินซื้อเสียงทั้งครอบครัว ($\bar{x} = 3.18$)
3. การจัดเลี้ยงเพื่อหาคะแนนเสียง ($\bar{x} = 3.10$)
4. การจัดแข่งขันกีฬาเพื่อหวังคะแนนเสียง ($\bar{x} = 2.87$)
5. การแจกสิ่งของรายบุคคล ($\bar{x} = 2.79$)
6. การแจกสิ่งของแก่ครอบครัว ($\bar{x} = 2.63$)
7. การทำบุญกับวัดเพื่อหวังคะแนนเสียงกับชาวบ้าน ($\bar{x} = 2.53$)

ส่วนระดับน้อยมี 6 ประเด็น เรียงลำดับดังนี้

1. การให้ทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียน ($\bar{x} = 2.44$)
2. การทำโครงการพัฒนาเพื่อแลกคะแนนเสียง ($\bar{x} = 2.32$)
3. การทำโครงการจัดอบรมเพื่อหวังคะแนนเสียง ($\bar{x} = 2.27$)
4. การขายสินค้าแก่ชาวบ้านในราคาถูก ($\bar{x} = 2.21$)
5. การเปิดบัญชีที่ร้านค้าเพื่อบริการฟรีแก่ชาวบ้าน ($\bar{x} = 2.08$)
6. การแจกวัสดุให้นำไปสร้างสาธารณะประโยชน์ ($\bar{x} = 1.93$)

ที่ผลการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกัน เนื่องจากการวางแผนและประสานความร่วมมือในการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคน ซึ่งส่วนใหญ่จะวางแผนเป้าหมายไปที่การทำบุญกับวัดด้วยเป็นสถานที่ที่คนในตำบลรู้จักและไปทำกิจกรรมทางศาสนาเป็นประจำ ประกอบกับสังคมไทยเป็นสังคมคนพุทธยกย่องผู้ทำบุญทำนุบำรุงพระศาสนาว่าเป็นคนดีเป็นที่นับหน้าถือตาของคนในสังคม จึงทำให้ผู้สมัครมักไปหาเสียงและช่วยเหลือในกิจการต่าง ๆ ของวัดเพื่อหวังคะแนนเสียงกับชาวบ้าน

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านการทุจริตในการซื้อ ขายเสียง ($n = 375$)

ประเด็น	$\bar{x}$	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. การเสนอเงื่อนไขที่จะพัฒนาหมู่บ้าน	2.88	1.08	การรับรู้ในระดับปานกลาง	2
2. การเล่นพนันผู้สมัคร	3.36	1.22	การรับรู้ในระดับปานกลาง	1
3. การใช้บัตรผี	1.96	0.85	การรับรู้ในระดับน้อย	5
4. การซื้อตัวผู้สมัคร	2.00	0.74	การรับรู้ในระดับน้อย	4
5. การซื้อหวัคะแนนของกลุ่ม	2.06	0.86	การรับรู้ในระดับน้อย	3
รวม	2.94	1.43	การรับรู้ในระดับปานกลาง	

จากตาราง 10 พบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตตำบลตะกาดเจ้ามีการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านการทุจริตในการซื้อ ขายเสียง ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.94$) ถ้าพิจารณาเป็นรายประเด็นโดยแบ่งเป็น ระดับปานกลาง และระดับน้อย ระดับปานกลาง มี 2 ประเด็น เรียงลำดับดังนี้

1. การเล่นพนันผู้สมัคร ($\bar{x} = 3.36$)
2. การเสนอเงื่อนไขที่จะพัฒนาหมู่บ้าน ($\bar{x} = 2.88$)

ส่วนระดับน้อย มี 3 ประเด็น เรียงลำดับดังนี้

1. การซื้อหัวคะแนนของกลุ่ม ($\bar{x} = 2.06$)
2. การซื้อตัวผู้สมัคร ($\bar{x} = 2.00$)
3. การใช้บัตรผี ($\bar{x} = 1.96$)

ที่ผลการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกัน เนื่องจากการเสนอเงื่อนไขที่เป็นที่รับรู้มาก - น้อยต่างกัน (การปล่อยข่าว) การเล่นพนันผู้สมัคร และการเสนอเงื่อนไขที่จะพัฒนาหมู่บ้าน เป็นการรับรู้ในวงกว้างทั่วไป แต่การซื้อหัวคะแนนของกลุ่ม การซื้อตัวผู้สมัคร และการใช้บัตรผี เป็นภาพพจน์ที่อันตรายมักจะรู้กันเองในวงในของผู้สมัครทั้งยังเป็นภาพลักษณ์ที่ไม่ดีในสายตาของประชาชนซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจลงคะแนนได้

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านการทุจริตในการลงคะแนนเสียง (n = 375)

ประเด็น	$\bar{x}$	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. การทำรายชื่อซ้ำซ้อน	2.30	0.83	การรับรู้ในระดับน้อย	1
2. การทำชื่อกอกจากทะเบียนบ้าน	1.92	0.65	การรับรู้ในระดับน้อย	4
3. การสอด้ใส่คะแนนก่อนเปิดหีบ	1.75	0.50	การรับรู้ในระดับน้อย	7
4. การสอด้ใส่คะแนนระหว่างลงคะแนน	1.75	0.50	การรับรู้ในระดับน้อย	8
5. การฉีกคะแนนก่อนปิดหีบ	1.77	0.55	การรับรู้ในระดับน้อย	6
6. การแก่งออ่านคะแนนผิด	1.80	0.56	การรับรู้ในระดับน้อย	5
7. การทำบัตรเสีย	1.97	0.80	การรับรู้ในระดับน้อย	2
8. การลงและรวมคะแนนผิด	1.93	0.64	การรับรู้ในระดับน้อย	3
รวม	1.89	0.62	การรับรู้ในระดับน้อย	

จากตาราง 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตตำบลตะกาดเจ้า มีการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านการทุจริตในการลงคะแนนเสียง ในระดับน้อยทั้งหมด ($\bar{X} = 1.89$) เรียงลำดับดังนี้

1. การทำรายชื่อซ้ำซ้อน ($\bar{X} = 2.30$)
2. การทำบัตรเสีย ($\bar{X} = 1.97$)
3. การลงและรวมคะแนนผิด ($\bar{X} = 1.93$)
4. การทำชื้อตจากทะเบียนบ้าน ($\bar{X} = 1.92$)
5. การแกเล้งอ่านคะแนนผิด ($\bar{X} = 1.80$)
6. การด้มคะแนนก่อนปิดหีบ ($\bar{X} = 1.77$)
7. การสอดใส่คะแนนก่อนเปิดหีบ ($\bar{X} = 1.75$)
8. การสอดใส่คะแนนระหว่างลงคะแนน ($\bar{X} = 1.75$)

การที่กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้การทุจริตในการลงคะแนนเสียง ในระดับน้อย เนื่องจากการทุจริตในวงแคบรู้จักกันเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรรมการเลือกตั้ง และผู้สมัครเท่านั้น เช่น การทุจริตระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับกรรมการเลือกตั้งคือ การทำรายชื่อซ้ำซ้อน การทำชื้อตจากทะเบียนบ้าน การทุจริตระหว่างผู้สมัครกับกรรมการเลือกตั้งคือ การทำบัตรเสีย การลงและรวมคะแนนผิด การแกเล้งอ่านคะแนนผิด การด้มคะแนนก่อนปิดหีบ การสอดใส่คะแนนก่อนเปิดหีบ และการสอดใส่คะแนนระหว่างลงคะแนน เป็นการทุจริตเฉพาะกลุ่มที่ไม่เปิดเผยต่อสาธารณะ เป็นความลับหากเกิดการร้องเรียนจะถูกลงโทษทั้งผู้สมัครและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตซื้อเสียงเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน : กรณีศึกษาประชาชนในเขตตำบลตะกาดเจ้า อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน โดยภาพรวม ($n = 375$)

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. ช่องทางการรับรู้ข่าวสาร	3.00	1.01	การมีผลในระดับปานกลาง	2
2. การประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง	2.61	1.02	การมีผลในระดับปานกลาง	3
3. สังคมประกิต	3.37	0.91	การมีผลในระดับปานกลาง	1
รวม	2.99	0.98	การมีผลในระดับปานกลาง	

จากตาราง 12 พบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตตำบลตะกาดเจ้าเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้านนั้น มีผลในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) ทั้งในภาพรวมและในรายด้าน ทั้ง 3 ด้าน ตามลำดับดังนี้

1. ด้านสังคมประภิต ($\bar{x} = 3.37$)
2. ด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสาร ($\bar{x} = 3.00$)
3. ด้านการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง ($\bar{x} = 2.61$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสาร (n = 375)

ช่องทาง	$\bar{x}$	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ	3.04	0.95	การมีผลในระดับปานกลาง	4
2. ญาติสนิท	3.58	0.97	การมีผลในระดับมาก	1
3. ห้วคะแนน	3.40	1.07	การมีผลในระดับปานกลาง	2
4. วิทยู	2.35	0.95	การมีผลในระดับปานกลาง	6
5. เพื่อนบ้าน	3.22	1.05	การมีผลในระดับปานกลาง	3
6. โทรทัศน์	2.41	1.09	การมีผลในระดับปานกลาง	5
รวม	3.00	1.01	การมีผลในระดับปานกลาง	

จากตาราง 13 พบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตตำบลตะกาดเจ้า ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสาร อยู่ในระดับปานกลางในภาพรวม ($\bar{x} = 3.00$) หากดูตามรายช่องทาง แบ่งเป็นการมีผลในระดับมาก และการมีผลในระดับปานกลาง การมีผลในระดับมากคือ ญาติสนิท ($\bar{x} = 3.58$) การมีผลในระดับปานกลางมี 5 ช่องทาง เรียงลำดับดังนี้

1. ห้วคะแนน ($\bar{x} = 3.40$)
2. เพื่อนบ้าน ($\bar{x} = 3.22$)
3. สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ($\bar{x} = 3.04$)
4. โทรทัศน์ ($\bar{x} = 2.41$)
5. วิทยู ($\bar{x} = 2.35$)

ช่องทางการรับรู้ข่าวสารที่มีผลต่อการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้านของคนในตำบลตะกาดเจ้ามากที่สุดคือ จากญาติ เนื่องจากชุมชนตำบลตะกาดเจ้ายังมีวิถีชีวิตแบบการโขงญาติ (ระบบเครือญาติ) ใครที่มีญาติมากก็จะได้รับคะแนนเสียงมากด้วย ส่วนห้วคะแนน หรือเพื่อนบ้านจะมีผลปานกลาง และสื่อต่าง ๆ จะมีผลน้อยที่สุด

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง ($n = 375$)

รูปแบบ	$\bar{X}$	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. แผ่นพับ	3.39	1.06	การมีผลในระดับปานกลาง	1
2. หนังสือพิมพ์	2.21	0.91	การมีผลในระดับน้อย	5
3. วิทยู	2.33	0.99	การมีผลในระดับน้อย	4
4. หอกระจายข่าว	2.75	0.99	การมีผลในระดับปานกลาง	2
5. โทรทัศน์	2.37	1.15	การมีผลในระดับน้อย	3
รวม	2.61	1.02	การมีผลในระดับปานกลาง	

จากตาราง 14 พบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตตำบลตะกาดแก้ว ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$) แต่หากพิจารณาเป็นรายประเด็นแบ่งได้ 2 กลุ่ม คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ระดับปานกลาง มี 2 ประเด็น เรียงลำดับดังนี้

1. แผ่นพับ ($\bar{X} = 3.39$)
 2. หอกระจายข่าว ($\bar{X} = 2.75$)
- ระดับน้อยมี 3 ประเด็น เรียงลำดับดังนี้
1. โทรทัศน์ ($\bar{X} = 2.37$)
 2. วิทยู ($\bar{X} = 2.33$)
 3. หนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 2.21$)

การประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง ประเด็นแผ่นพับ และหอกระจายข่าว ที่มีผลต่อการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน มากกว่าประเด็นอื่น เนื่องจากแผ่นพับ ผู้สมัครนิยมจัดทำกันเองโดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่ารูปแบบอื่น และหอกระจายข่าว ส่วนมากจะอยู่ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่อยู่แล้วสามารถประชาสัมพันธ์ข่าวสารการเลือกตั้งให้ประชาชนทราบโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่สื่ออื่น ๆ จะเสียค่าใช้จ่ายมากและประชาชนไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านสังคมประกิต (n = 375)

ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. เครือข่ายการรู้จักคนในชุมชน	3.13	0.87	การมีผลในระดับปานกลาง	2
2. ประสบการณ์การเข้าร่วมการเลือกตั้ง	3.62	0.95	การมีผลในระดับมาก	1
รวม	3.37	0.91	การมีผลในระดับปานกลาง	

จากตาราง 14 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน ด้านสังคมประกิต ของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตตำบลตะกาดเจ้า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) แต่หากพิจารณาเป็นรายประเด็นแบ่งได้ 2 กลุ่ม คือ ระดับมาก และปานกลาง ระดับมาก คือ ประเด็นประสบการณ์การเข้าร่วมการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.62$) ส่วนปานกลาง คือ ประเด็นเครือข่ายการรู้จักคนในชุมชน ($\bar{X} = 3.13$)

ประสบการณ์การเข้าร่วมการเลือกตั้ง มีผลมากกว่า เนื่องจากเมื่อประชาชนมีประสบการณ์สามารถรับรู้รูปแบบและกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน ได้มากกว่าเครือข่ายการรู้จักคนในชุมชน คือ รับรู้ด้วยประสบการณ์ตนเองย่อมมีผลมากกว่ารับรู้จากคนอื่น

จากการสัมภาษณ์เจาะลึก ผู้ใหญ่บ้านท่านหนึ่งในพื้นที่ตำบลตะกาดเจ้า (ผู้ใหญ่ ก นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2556) ได้พูดถึงรูปแบบและกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้านว่า การที่มาลงสมัครรับเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านนั้น เพราะชอบการเมืองท้องถิ่นมานานแล้วตั้งใจจะช่วยเหลือสังคมช่วยเหลือชาวบ้าน และก็มีเวลาว่างพอสมควรงานส่วนตัวไม่ยุ่งเท่าไรคิดว่าได้เป็นแล้วจะทำงานได้ดี และในการเลือกตั้งที่ผ่านมาที่แรกก็คิดว่าจะไม่ต้องใช้เงินเพราะมีญาติเยอะมีพรรคพวกเยอะ แต่พอใกล้จะเลือกตั้งชักไม่ค่อยมั่นใจกลัวจะไม่ได้ เพื่อความมั่นใจจึงต้องใช้เงินซื้อเสียงบ้างดูเฉพาะจุดที่ไม่ใช่ญาติเราหรือพรรคพวกของเรา โดยให้หวัะแนนเป็นคนออกไปสำรวจจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งว่าแต่ละบ้านมีจำนวนเท่าไร จ่ายเงินซื้อเสียงคนละ 1,000 บาท โดยออกจ่ายเงินช่วงกลางวันก่อนลงคะแนน 1 วัน เพราะคิดว่าถ้าจ่ายช่วงกลางคืนหรือคืนหมาหอนฝ่ายตรงข้ามจะคอยมาตรวจสอบและรู้ความเคลื่อนไหวและการซื้อเสียง ก็ได้ผลคือเป็นฝ่ายชนะการเลือกตั้งในครั้งนั้น

จากการสัมภาษณ์เจาะลึก ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านท่านหนึ่งในพื้นที่ตำบลตะกาดเจ้า ที่แพ้การเลือกตั้ง (นาย ข นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2556) ได้พูดถึงรูปแบบและกระบวนการทุจริตเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้านว่า ตอนลงสมัครรับเลือกตั้งก็มีความมั่นใจมากมีญาติเยอะพวกเยอะ

ตอนหาเสียงมีเสียงตอบรับดีมาก แต่เมื่อใกล้ถึงวันลงคะแนนก็รู้ว่าทางคู่แข่งมีการใช้เงินซื้อเสียงแต่ก็คิดว่าเงินซื้อไม่ได้ทุกคน อาจจะเสียเงินฟรีเลยไม่ได้ใช้เงินซื้อเสียงคิดว่าสู้ได้ แต่พอนับคะแนนเสร็จจึงรู้ว่าแพ้เพราะเงิน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี